Προβολή ειδωλολατρικών εθίμων και η στάση των Χριστιανών (Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δ. Μεταλληνός, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 23 Ιανουαρίου, 2006

Ο π. Γεώργιος Μεταλληνός εξ αφορμής ειδωλολατρικής προελεύσεως εθίμων που αναβιώνουν και προβάλλονται ιδιαίτερα κατά την περίοδο των Απόκρεω, σε άρθρο του με τίτλο **«Θανατηφόρες συντηρήσεις και παλινδρομήσεις»**, που δημοσιεύεται στο βιβλίο του **«Σύγχυση - Πρόκληση - Αφύπνιση»** (Εκδ. Αρμός, Αθήνα 1991, σσ. 112-117), αναφέρει και τα εξής σημαντικά, τα οποία μεταφέρουμε εδώ, διότι αποτελούν ουσιαστική απάντηση στη σύγχρονη πρόκληση του νεοπαγανισμού. Η αντιμετώπιση του φαινομένου είναι η εις βάθος κατήχηση του λαού μας.

Το πρόβλημα όμως δεν βρίσκεται τόσο στην επιβίωση ειδωλολατρικών εθίμων, κυρίως στης αγροτικές και ορεινές περιοχές, στις οποίες ο προχριστιανικός βίος παρουσιάσθηκε περισσότερο ανθεκτικός και δυσπολέμητος. Πιστεύουμε, ότι περισσότερο βαρύνει η καταβαλλόμενη από πολλούς σήμερα επιμελής προσπάθεια, ώστε αυτά τα έθιμα, που είναι τελείως αναιρετικά της χριστιανικής παραδόσεως, να ανανεώνονται, να προβάλλονται και να επαναφέρονται ακόμη και εκεί που έχουν εξαφανισθεί από πολλούς αιώνες. Είναι μια τάση, που εμφανίζεται με τον Διαφωτισμό στους τελευταίους αιώνες και κυρίως μετά την ίδρυση του Κράτους μας τον 19ο αιώνα. Οι έντονα αρχαιολατρικές τάσεις, με παράλληλη υποτίμηση, λόγω της αρχαιοπληξίας, που απαιτούσε η σύνδεσή μας με την Ευρώπη, της ορθοδόξου παραδόσεως, οδήγησαν, κυρίως τους διανοουμένους, στην ανάσταση του αρχαιοελληνικού βίου σε όλο το φάσμα του. Ιδιαίτερα η πρόκληση του Φαλλμεράϋερ, που έθιγε την συνέχεια του Έθνους μας, παρέσυρε σε υπερτονισμούς των λαϊκών εθίμων για να δειχθεί η άμεση καταγωγή μας από τους αρχαίους και, συνεπώς, και η εθνική γνησιότητα μας. Ακόμη, πρόσωπα με μειωμένη πίστη και χαλαρή η μηδενική σχέση με τη ζωή του εκκλησιαστικού σώματος, και πάντοτε για χάρη της αναγνώρισης εκ μέρους της Ευρώπης, που δεν θέλει Ελλάδα ορθόδοξη, αλλά αρχαιοελληνική, φέρνουν στην επιφάνεια καθαρά ειδωλολατρικά έθιμα, που έχουν από αιώνων χαθεί στην ιστορική μας μνήμη. Μήπως, αλήθεια, η τελετή του ανάμματος της Ολυμπιακής Φλόγας, με προσευχές σε ανύπαρκτες αρχαίες θεότητες, δεν αναβίωσε μόλις στα 1936 για την Ολυμπιάδα, που οργάνωσε στο Βερολίνο η ναζιστική μάλιστα Γερμανία και παραμένει ακόμη;

Σ' αυτό το κλίμα τελούνται και προβάλλονται και τα λεσβιακά έθιμα (Σημ. «Π»:

δηλαδή, στην περίπτωση αυτή, τα νεοπαγανιστικά δρώμενα στην Αγιάσο της Λέσβου). Και δεν είναι βέβαια μόνο η αρχαιολατρία που τα συντηρεί, αλλά και **ο Μινώταυρος του τουρισμού, που καταβροχθίζει τα πάντα με το αντάλλαγμα του υλικού κέρδους**. Και όταν τα οικονομικά κριτήρια υπερισχύουν, τότε η ψυχή και η πνευματικότητα είναι ευνόητο να συμπνίγονται. Και είναι γεγονός, ότι όσοι παίρνουν μέρος σε τέτοια έθιμα, με οποιοδήποτε τρόπο, δεν είναι άθρησκοι ή άθεοι. Είναι δε βέβαιο, ότι οι περισσότεροι από αυτούς, έστω «για το καλό του χρόνου», όπως συνήθως λέγεται, θα προσέλθουν στην Θεία Κοινωνία τη Μ. Πέμπτη. Αντιλαμβάνεται όμως κανείς ποια σύγχυση κουβαλούμε μέσα μας, όταν για το ίδιο (ανύπαρκτο φυσικά) καλό, συμμετέχουμε στην Τράπεζα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και στις Διονυσιακές —δαιμονικές κατ' ουσίαν— συνάξεις. Είναι η τραγική σύγχυση, που κυριαρχεί σ' όλη τη ζωή μας και επηρεάζει τόσο τη χριστιανικότητά μας, ώστε να μη διαφέρει σε πολλές περιπτώσεις από ειδωλολατρία, κάτι που ένας ακατάσχετος συχνά εθνικισμός δεν μας αφήνει να παραδεχθούμε. Γι' αυτό και νομίζουμε, ότι η διατήρηση αυτών των εθίμων εξασφαλίζει την ελληνικότητα μας, λησμονώντας ότι ελληνικότητα είναι τώρα η Ορθοδοξία μας. Υπάρχει λοιπόν, ευρύ πεδίο ιεραποστολής, ακόμη και στον ίδιο μας τον τόπο, και ανάγκη εκχριστιανισμού ενός μέρους της ζωής μας, που συντηρεί ακόμη ή επαναφέρει δαιμονικά στοιχεία του ειδωλολατρικού της παρελθόντος.

(Πηγή: Περιοδικό 'ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ')